

Seznámení s přípravou platformy pro zajištění služeb dodávání dokumentů včetně MVS: ZÍSKEJ - I

Nové trendy v meziknihovních výpůjčních službách (MVS),
informace o systému VPK a nově připravované
platformě Získej - I

Luboš Chára, NTK

lubos.chara@techlib.cz

Jak to začalo a proč nová platforma

- **2010** - rozhodnutí ÚKR vytvořit jednotné rozhraní systému knihoven, založen informační portál - www.knihovny.cz
- **2011 - 2014** - fáze projektu - projektový záměr, pracovní skupiny, průzkum potřeb knihoven, příprava zadávací dokumentace pro výběrové řízení na dodavatele technologického řešení „na klíč“, rozhodnutí realizace cestou vlastního vývoje – MZK, nutné zapojení knihoven a náročná práce v zázemí a používaných systémech
- **2015** - řešení CPK na základě open source Vufind připravuje tým v MZK - sklizení dat, deduplikace a obohacování o jmenné autority, napojení na knihovní systémy, inteligentní dohledávání záznamů, sdílení a propojování identit, atd.
- **2016** – testování a pilotní provoz, oficiální spuštění
- **2017** – zapojování dalších knihoven, rozvoj portálu
 - hlavní funkcionality CPK – jednotné prostředí pro **vyhledávání, objednávání a dodání publikací, spojení uživatelských identit**, odkazy na **plné texty, online platby**
 - od prvních projektových záměrů a v náplni pracovních skupin CPK byl jako **komplexní nástroj pro dodávání dokumentů a poskytování meziknihovních služeb navrhován systém VPK (Virtuální polytechnická knihovna)**

Jak to začalo a proč nová platforma

Proč VPK aneb silné stránky:

- systém a služba s **tradicí a pevnou pozicí**, rutinní provoz od 1. 6. 2001
- relativní **jednoduchost** systému, část procesů automatizovaná
- **jednotná správa** zadaných požadavků
- centrální **server pro systémové informace**, včetně dat o uživateli a jejich požadavcích
- integrovaný **systém vyúčtování**, včetně poplatků za autorská práva
- **zkušenosti** fungujících agend ve VPK - EDD, MRS, Current Content, MMS, nově MVS

Slabé stránky VPK:

- „stáří“ systému, software lze upgradovat jen do určité meze; vznik nových agend a napojení na knihovnické systémy (CPK) by si v současném VPK vyžádal velké úsilí, které by nepřineslo žádaný výsledek
- současné fungování VPK nedostatečně akcentuje platné a předpokládané právní předpisy
- současná VPK nemá zajištěnou udržitelnost a funkčnost systému pro další období

2015 – NTK přijala zásadní rozhodnutí o nezbytné aktualizaci VPK, resp. o vývoji **nového systému pro MVS a dodávání dokumentů - Získej**

- pracovní skupina v NTK začala připravovat projekt pro vývoj nového systému Získej

Projekt jeho fáze a harmonogram

- **projekt VISK 8/B 2016** – „Vývoj systému pro dodávání dokumentů pro zajištění EDD a MVS služeb Centrálního portálu knihoven: Fáze I - Analýza“
 - **procesní analýza, návrh architektury, rozbor nákladů, proveditelnosti a udržitelnosti, zajištění právního rámce a právní podpory**
 - **výstupem** - podklady pro programátory
- **projekt VISK 8/B 2017** – Vývoj systému pro dodávání dokumentů pro zajištění EDD a MVS služeb Centrálního portálu knihoven: Fáze II – Vývoj
 - **výběrové řízení, programování a testování Získej**
 - **příprava organizačního zajištění systému a služeb Získej**
 - **příprava školení a testování Získej na 2018**
- **projekt VISK 8/B 2018** – Fáze III
 - **testování a školení**
 - **postupné nasazení jednotlivých modulů a jejich další rozvoj**

Platforma služby Získej

Naše ambice je vytvořit platformu, která umožní knihovnám a jejím čtenářům lépe a efektivněji spravovat požadavky na služby spojené s dodáváním dokumentů. **Princip a metodika zajištění služeb zůstává stejná.** Platforma pouze nabídne standardizované řešení, které bude odrážet současný stav a nabídku služeb dodávaní dokumentů v českých knihovnách. Bude možností si ji přizpůsobit tak, aby ji mohl využívat každý dle svých možností.

Na co klademe důraz:

- **modulární řešení**
- **otevřený software**
vybraná platforma umožňuje **system stavět a postupně rozvíjet**
(stavebnicový systém)
- dostupnost jako **webová služba**

- možnost **dostatečné parametrizace** nabízených služeb - profily knihoven
- možnosti **volitelné kooperace** apod. (white-list, black-list)

Představení loga služby

Znak v logu:

- vychází ze stylizace knih do minimalistické geometrické podoby
- je písmeno „Z“ ze slova Získej
- symbolizuje obousměrné šipky Zadej tam – Získej k sobě

Získej: MODULÁRNÍ SYSTÉM

Struktura systému:

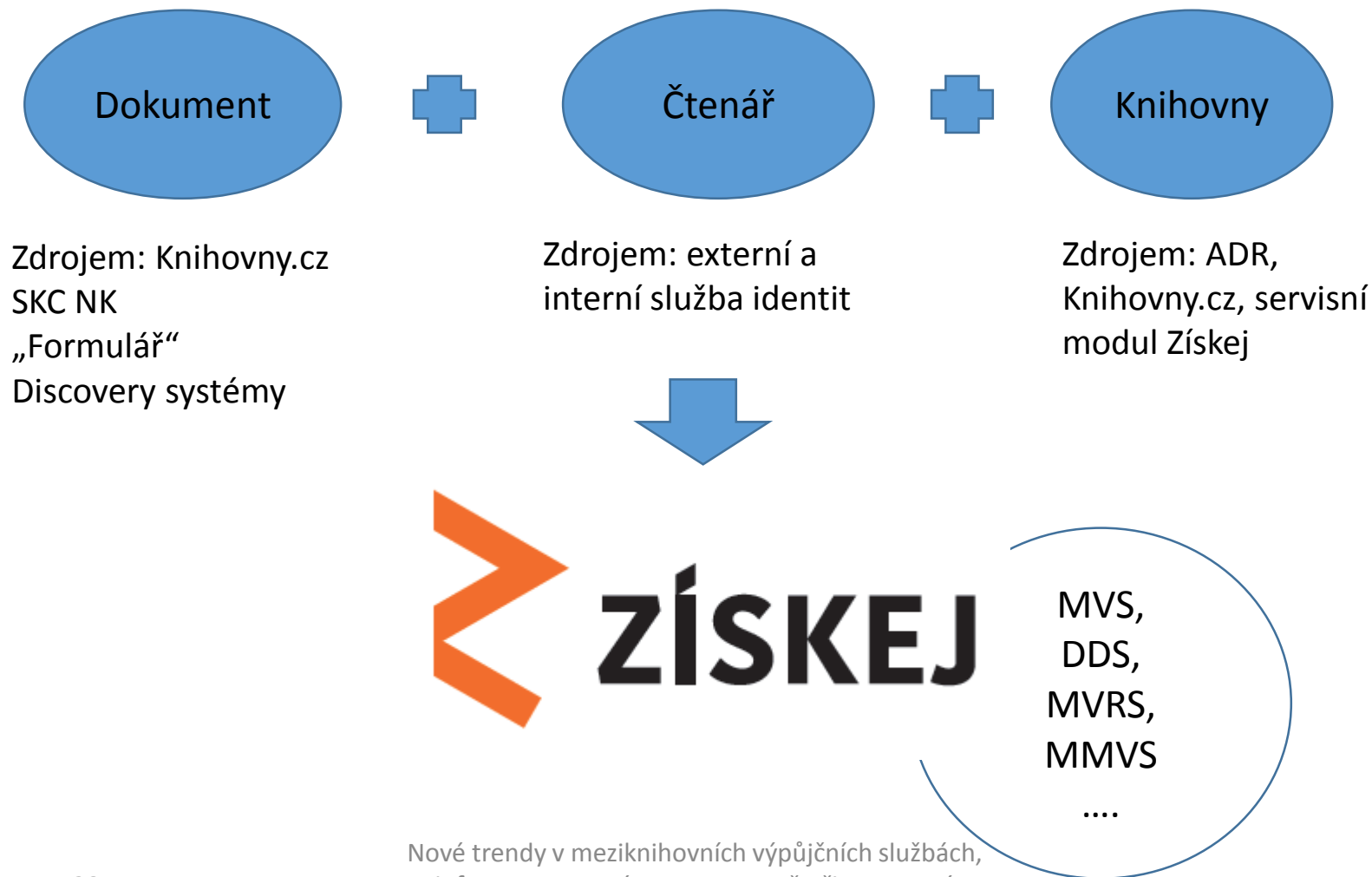
- moduly zajišťující ZÍSKÁNÍ informací o dokumentu, čtenáři a knihovně
- moduly zajišťující „správu“ požadavků
- moduly administrativní
- moduly zajišťující podporu systému

Struktura služeb:

- modul meziknihovních výpůjčních služeb
- modul meziknihovních reprografických služeb (papírové kopie)
- modul mezinárodních meziknihovních služeb
- modul reprografických služeb
- modul elektronického dodání kopie

Získej: Příklady modulů

Moduly zajišťující ZÍSKÁNÍ informací o dokumentu, čtenáři a knihovně

Získej: Příklady modulů

- **modulární řešení** je důležité z hlediska integrace (zapojování) jednotlivých systémů i služeb, ve výsledku **uživatel** (čtenář i běžný knihovník) **bude pracovat s platformou jako s celkem** a nebude registrovat žádné členění.
- v začátku však budou jednotlivé moduly zprovozňovány postupně v logických celcích (společné workflow): prvním modulem je proces (workflow) zprostředkování meziknihovní výpůjčky
- systém musí umožnit přidávání doposud nevydefinovaných modulů i v budoucnu - v **pilotní verzi je pro většinu modulů zdrojem informací portál knihovny.cz**, je samozřejmě počítáno i s dalšími relevantními zdroji

Závěrem

Rekapitulace

- nová platforma nahlíží na proces MVS z pohledu čtenáře i knihovníka
- máme ambici přinést vhodnou platformu pro oba typy uživatelů
- nová platforma poskytne pouze vhodný nástroj
- platforma bude odrážet současný stav tj. aktuální pravidla a metodiky služby
- platforma nabídne dostatečnou možnost nastavení vlastních parametrů
- platforma poskytne relevantní podklady pro další diskuze - nová metodika a jednotná pravidla by službu mohla zefektivnit a zjednodušit
- platforma bude online – nebude nutné pořizovat nový SW, podpora bude v Servisním centru

Děkuji za pozornost!

Luboš Chára, NTK
lubos.chara@techlib.cz